

Mojster Bearzi nam je is Dunaja poslal nekaj svojih prilizhnih grebenov mnogoverstne gostósti, tanjkósti in fhirokósti de se taki, tudi take niske zene, na rokah nikdar sdelati ne dajo.

Prilizhnost in rasmerno navedenje tih grebenov raskladati, bi profóra na listu permanjkalo, satorej popisfhemó sdaj famó to, kar je sa pervo nasnanje tega visoko dognaniga isdelka potreba.

Bearzovi grebéni niso s terstjenimi, ne s zhefshminovimi sobmi, ampak s jeklénimi in s mefingastimi navésani; niso famó sa snutek debéle, ampak tudi nar tanjšhi shidane, bombashaste, volnate in prejnate niti navedeni.

Te nam na ogled ali sa pokufshnjo poslane grebéne raslózhi Bearzi po stopnjah vezhji ali manjšhi tanjkósti, takó: pod pervo stopnjo, ali Nr. 1. fhteje grebéne sa snutek in votek nar visfhji tanzhize; te imajo po tavshent sobov, fo tedaj po njegovim: dvajsetih pasém, to je 20 pavzov ali zol fhirjave, na vsak pavz mere je vbranih po 50 sobov; zéna je po 8 krajzerjev na vsak pasém. Raslózhek med nemfhko fhego in nafho domazho je leta, de pri naf fkosi in fkosi le 30 sobov na pasém fhtejejo, to méri okoli pol drusiga — do dveh pavzov pri slo gostó navedenih grebénih; Nemzi pa vsamejo en pavz (zol) sa pasém, naj jih bode sobov, v tisti meri, kolikor hozhe. Pri Bearzovih tanjkih grebénih gré na en pavz 50 do 72 sobov. Take tanjkósti domazhi grebéni s lesénimi sobmi nikdar ne bojo doségli.

Tako naprej po stopinjah visfhji ali manji tanjkósti ali redkósti fo sasnamvani Bearzovi grebén; zéna rašte po primeri fhirjave in viskokósti greben od 8 do 15 krajzerjev na vsaki nemfhki pasém, ali pavz.

Povabimo rokodelze, fofébnó pa grebenarje in tkavze, naj prideje ta lepi isdelek ogledovati, radi jim ga bomo vsaki dopoldan v pisarnizi z. k. kmetijske in rokodelske drushbe pokasali, kjer fhe vezh drusih podob kmetijskiga in rokodelskiga orodja nabiramo.

Tudi posamésni sobóvi na tablizo pripéti, fo tukaj viditi, kakorfhni se sa mnogoverstne grebéne na mafhinah isdelujejo; vsaka versta ima svojo zeno.

Leskoviz.

She en poglaviten sadershik rasdeljenja obzhinfkih pashinj in gojsdov.

Korist in potrebo, ktere bi slovenfkiga kmeta k rasdeljenju obzhinfkih pashinj in gojsdov pergannjati mogle, fo nam „Novize“ takó ozhitno raskasale, de jih vsak, kterimu fo sdrave ozhi in nepofhkodvane ufhesa dane, s drobtinizo moshgan fposnati samore. Ker pa rasun mnogih v nafhimu zhafopifu nasnanjenih sadershikov, ki s shelesnimi verigami slovenfkiga kmeta na stare navade perklenjeniga dershé, fhe drugi fovrashniki temu obzhnikoristnimu prisadevanju nasprotvajo, naj mi bo perpuhfeno, vam fhe en poglaviten vsrok, sakaj se marsiktera fofeska sa delitvo obzhin ne smeni, nekoliko nasnaniti. Ne bojim se kmeta samere, ne vstrafhim se fovrashtva gostazha, ako vam odkritoferzhno fhe neki sadershik rasglafim, ki umniga kmeta takó oflepuje, de lastnimu pridu, de obzhinfki potrebi, ozhi in ufhesa satisfuje.

Gostazhi in bajtarji, ali takó imenovani kajsharji se na neko, is perviga fkos dobroto premoshnih kmetov vpeljano, potem pa fkos navado ukorenineno staro pravizo operajo, po kteri jim je, bres de bi kako lastnino v fofeski pashi in gosjdu

imeli, perpuhfeno, eno, dve ali zlo tri krave obzhinfki zhedi perdrushiti, in si is obzhinfkih gojsdov potrebnih derv sa svojo pezh in ognjifhe ufekati. Posebno radovoljni fo kmetje tistim bajtarjem in gostazham, kterih rokodela fofeska narbolj potrebuje, imenovano dobroto fkasali. Ako bi se po takih fofeskah po napeljevanju kmetijske drushbe obzhinfke pashe in gojsdi rasdeliti sazneli, bi kakor vsak lahko previdi taki gostazhi in bajtarji s vimi svojimi dobrotnimi pravizami na fuho prifhli; bi mogli, ako bi po simi ubogiga Laponza in po leti divjiga Hotentota posnemati ne hotli, potrebne derva si kupiti, in koshe, ki bi na preterganih kravah visele, s kupljenim fenam nabafati. Pred bofh savoljo tega zherno lize Samorza vbelil, pred ofhtirja od prodaje kerfheniga vina odvadil, ko takiga k delitvi obzhinfkih pashinj in gojsdov pergovoril. Tudi se ti ni potreba prisadevati, gostazha ali bajtarja, ki se s tako pravizo baha, k radovoljnim rasdeljenju obzhin, per kterih ga kmetje le is milofsti terpé, nagovarjati, sakaj fam gospodar ima pravizo svoje premoshenje, naj bo she v dnarjih ali pa v semlji, po svoji previdnosti porabiti. Sato imajo tudi v takih fofeskah, ki fmo jih sgorej nasnanili, fami kmetje oblaf in pravizo, si obzhinfke pashe in gojsde, po svojih starih pravizah, po kterih se jim tudi gruntne davek naklada, rasdeliti. Tode, dokler se bo od 30 kmetov ene fofeske 5 svojimu krajazhu (shnidarju), 8 svojimu zhevljarju sameriti balo, dokler bo 10 kmetov med bajtarjem sváka (shvogra), med gostazham seta ali tafta fkos take obzhnikoristne naredbe se pofhkodvati treflo, dokler bo 7 kmetov gorne, s desetmi kmeti fpodne vafi v vezhni pravdi shivelo, in dokler bodo drugi, nemarneshi bres vsiga unema sa lastni in obzhinfki korist navadni odgovor dajali: „jest se sa to rezh ne menim; naredite kakor hozhete; kakor bote sa-se, tako bote tudi sa-men naredili.“ — dokler bodo take smefshnjave kmetam na poti, tako dolgo ne bo nobena koristna naredba per kmetijah vpeljana, in nobena obzhinfka pasha, noben obzhinfki gojsd rasdelena ne bota. Ako se pa s bratovfko ljubesnijo per taki delitvi v saderge priti bojite, rasdeliti obzhinfke pashe in gojsde, prodajte jih in ako zela fofeska pervoli, dajte pridnimu rokodelzu bres plazhila delesh, tode ne v lastnino, ampak le takó dolgo, dokler bode te dobre vredne, ali pa savoljo starosti tega pomozhka potreben. Potem, ko je fkos fmert ali nerodno obnafhanje, kar bo per fofeknim sberalifhu nasnanjeno in rasfjeno, vshivavzu ta milofilivi vshitik odpadel, padejo imenovani deleshi vnovizh fofeski nasaj; in gotovo je, de se bo sopet dofti rokodelzov sa take pomozhke oglafilo, in de bo fofeska s pridnimi delovzi obilno preskerbljena. Takó bote dobizhke, ki vam jih v „Novizah“ obetamo, fkos lastno fkuhfno zeniti samogli; tako si dobro imé poterdili, pod kterim tudi drugi naródi Slovenza posnajo. Joshef Demfher.

Moka is krompirja.

She vlani fmo povedali kako se moka is krompirja napravlja in tiste, kteri bodo s krompirjem to fkuhfno storili, poprosili v Novizah nasnanje dati, kakó se jim je ta fkuhfna obnefla? Ker nam ni pa do sdaj nihzhe od tega kaj osnanil in ker baron Königsbrun v gradzkih in dunajfkih novizah to delo letaf savoljo dobre krompirjeve letine sopet priporozha, hozhemo tudi mi nafhe kmeto-